VJESNIKOVI REPORTERI U SOKOLARSKOJ SLUŽBI NA AERODROMU

Oko sokolovo za sigurnost putnika

Noću i danju sokolari zagrebačke zračne luke Pleso i devet njihovih sokolova brinu da u motor aviona ne bi uletjele rode, čaplje, vrane, galebovi ili fazani

U Zračnoj luci Zagreb osim strogih provjera koje provode djelatnici osiguranja, o sigurnosti putnika i zrakoplovima od 1987. godine brine i služba Sokolara koja uži i širi krug aerodroma štiti od ptica i divljači.

Prilikom dnevnog i noćnog prometa zrakoplova, »dečki« i devet njihovih sokolova brinu da u motor aviona ne bi uletjele rode, čaplje, vrane, galebovi ili fazani.

U kućici udaljenoj kilometar od zračne luke zatekli smo dnevnu ekipu sokolara: Krstu Baršića, Mladena Župetića i voditelja sokolara Branimira Tomića koji je upravo hranio pilićima i govedinom svog omiljenog sokola; mješanca lovačkog i stepskog sokola - Icya.

Devet prekrasnih jednobojnih i šarenih sokola i jastrebova koliko ih trenutno ima u sokolarskoj službi nabavljeni su u Državnom centru za uzgoj ptica grabljivica i kod privatnog uzgajivača u Engleskoj. Služba je pod nadzorom Ministarstva poljoprivrede i šumarstva te Ministarstvom zaštite okoliša.

Branimir Tomić taj posao koji se niti ne može obavljati drugačije nego sa ljubavlju, obavlja već pet godina. I njemu kao i njegovim kolegama sokolovi nisu samo sredstva za rad. Oni su njihovi prijatelji s imenom, ptice s kojima razgovaraju, hrane ih, tepaju im i odgajaju ih. Hari, Easy, Ela, Jura, Maja, Icy i Nora sokolovi su smješteni u volijerama, a neki od njih su se malo razljutili i postali nemirni kada su čuli naše, njima nepoznate glasove.

Najbolji uzgoj - u zarobljeništvu

Dok su nam lica bridila od vjetra koji je puhao uz pistu, ženka sivog sokola Nora spremala se na rastjerivanje vrana. Oštrim je okom kakvo ima samo sokol nekoliko minuta proučavala teren, kočoperila perje, raširila krila i poletjela. Nora kao i svaki sokol nije bila sita, kako bi lakše letjela i sletjela na ruku sokolara pošto završi svoj zadatak.

Dok smo stajali zadivljeni Norinim letačkim umijećem od Branimira smo saznali više o sokolarskoj službi.

– Svaka ptica koju kupimo ima dokument da je uzgajana u zarobljeništvu, a ne u prirodi, rekao nam je Tomić dodajući kako ih je na taj način ipak lakše odgojiti.

Osim sokola i jastrebova koje koristi zaštitarska služba u rastjerivanju pomažu i druga sredstva.

– Ponekad se služimo specijalnim pirotehničkim sredstvima; ispaljivanjem raketa francuske i njemačke proizvodnje, plinskim topovima te specijalnim zvučnim metodama koji zvukovima oponašaju krikove galebova, vrana i vivaka, ispričao nam je Tomić. U skoro se vrijeme planira i nabava laserske puške.

Ptice treba rastjerati a ne ubijati

– Najvažnije od svega je da te metode ne ugrožavaju ptice, već ih samo rastjeruju kako bi se preventivno zaštitili ljudski životi i onemogućila materijalna šteta na zrakoplovu, pojasnio nam je sokolar Baršić.

Iako se sokolovi puštaju tri puta dnevno, mnogo im posla zadaju riječni galebovi koji sa jezera Čiče odlaze po hranu na Jakuševac, zagrebačko smetlište udaljeno od aerodroma svega tri kilometra zračne linije.

Sokolari smatraju da je upravo smetlište Jakuševac glavni problem koji bi trebalo riješiti, jer prema propisima bi takvo odlagalište trebalo biti udaljeno minimalno 13 kilometara od aerodroma.

No, unatoč tome, prema Tomićevim riječima, sokolarska je služba jedna od najbolje organiziranih u Europi te se njome mogu ponositi i sokolari kao i cijela Zračna luka Zagreb.

Dubravka Žalac

Mješanka sivog i stepskog sokola - Nora, prije polijetanja odvažno »snima« teren i širi krila. Foto: Ratko Mavar

Aerodromski sokolari Krsto Baršić, Mladen Župetić i Branimir Tomić na radnom mjestu ispred sokolarske kućice

Bela IV ponovno je Zagrepčanima dijelio Zlatnu bulu

Graditelj »zelene potkove« Milan Lenuci s konjskom potkovom

Ban Josip Jelačić ispred svoje poznate slike privukao je posebnu pozornost posjetitelja

Foto Ratko Mavar

ŽIVE SLIKE U MUZEJU GRADA ZAGREBA

Kad Bela IV i ban Jelačić čavrljaju o prošlosti

U Muzeju su posjetitelje dočekivali zaštitnik srednjovjekovnog Gradeca Sveti Blaž u biskupskoj odjeći i kralj Bela IV koji je dijelio kopije svoje Zlatne bule. Posebnu pozornost izazivala je Barbara Celjska, poznatija kao Crna kraljica koja je ponosno pokazivala maketu nekadašnjeg Medvedgrada.

Nekoliko tisuća posjetilaca Muzeja grada Zagreba moglo je u subotu i nedjelju doživjeti neobičan susret s muzejskim izlošcima koje su im svojim nastupom približavali djelatnici Muzeja kostimirani u likove iz povijesti, kulture i života Zagreba. Ova zanimljiva manifestacija pod nazivom »Žive slike« održava se već treću godinu zaredom zadnji vikend prije Fašnika, a osnovni cilj joj je objašnjavanje prošlih vremena na jedan drugačiji način, ali prije svega zabava.

Među 55 likova, u prvom dijelu Muzeja posjetitelje su dočekivali zaštitnik srednjovjekovnog Gradeca Sveti Blaž u biskupskoj odjeći i kralj Bela IV koji je dijelio kopije svoje Zlatne bule. Posebnu pozornost izazivala je Barbara Celjska, poznatija kao Crna kraljica koja je ponosno pokazivala maketu nekadašnjeg Medvedgrada.

Slikar Bernardo Bobić iz 17. stoljeća slikao je svoj oltar Svetog Ladislava iz katedrale, a pokraj njega arhitekt Herman Bollé objašnjavao je svoje planove za njenu obnovu nakon potresa. Posebno je živo bilo među obližnjim zagrebačkim obrtnicima koji su posjetitelje nudili krafnama i zagrebačkom graševinom.

Po ostalim prostorijama Muzeja šetali su zagrebački građani i plemići odjeveni po modi iz prošlih vremena.

Ispred svoje poznate slike stajao je ban Jelačić s kojim su se mnogi posjetioci slikali. –Ovdje na slici odjeven sam u svečanu uniformu za svoje ustoličenje, a ovo što imam na sebi je radna uniforma, objašnjavao je Jelačić, koji je u Muzeju bio bez konja jer ga je, kako je rekao, ostavio na svom Trgu. Posjetioci su mogli prisustvovati i plesu u Ilirskoj dvorani, kao i jednoj svadbi.

U prostorijama s izlošcima iz 19. stoljeća šetali su prvi ravnatelj Muzeja grada Zagreba Emilije pl. Laszowski, arhitekt Milan Lenuci pokazivao je na planu grada svoju potkovu, a među slikama raznih velikana sjedio je slikar Mirko Rački koji je u svoje 103 godine mnoge od njih imao priliku upoznati.

U prostoru s izloženim metama iz zagrebačke streljane posjetiocima se nudilo vino i kobasice, a jedna djelatnica muzeja odjevena u dimnjačara dijelila je nekad popularne dimnjačarske kalendare. Naravno, za ovu godinu.

Posebnu pozornost u dvorani s izlošcima iz NDH i socijalističke Jugoslavije izazivala je partizanka koja je posjetioce dočekivala s »drugarskim pozdravom«, a svim »drugaricama« dijelila je pozivnice za prvi kongres žena Hrvatske koji će se održati od 22. do 24. srpnja 1945. u Kongresnom domu Ivo Lola Ribar. –U partizanima nema dobar dan, samo »zdravo« ili »smrt fašizmu«, upozoravala je posjetioce. Djeci je objašnjavala da na sebi ima pravu partizansku uniformu koja je vrlo neudobna, a odraslima je odgovarala na pitanja o zdravlju druga Tita.

Među posjetiteljima je bio velik broj školske djece s roditeljima i učiteljima, kao i stranih turista koji su svoje impresije upisivali u knjigu dojmova. »Šteta što se ovakve manifestacije ne održavaju češće, a ne samo u vrijeme Fašnika«, zapisao je jedan anonimni posjetitelj.

Marijan Lipovac

PROBLEMI NAJTEŽIH INVALIDA

Zakonodavac ne priznaje da postoje i gluhoslijepi

Problem je, naime, što gluhoslijepe osobe kod nas još uvijek nisu priznate i kategorizirane kao invalidi s dvostrukim oštećenjem - gluhosljepoćom / Kako nisu »kategorizirani«, automatski su izuzeti i iz ostvarivanja značajnog broja socijalnih i drugih prava

Nakon što su prošle godine pokrenuli akciju za uvođenjem znakovnog jezika u hrvatski obrazovni sustav, gluhoslijepi iz udruge »Dodir« poručuju kako od te zamisli za sada neće biti ništa!

Problem je, naime, što ove osobe kod nas još uvijek nisu priznate i kategorizirane kao invalidi s dvostrukim oštećenjem - gluhosljepoćom. Pri slanju zahtjeva za priznavanjem znakovnog jezika u školama u resornim su ministarstvima i drugim državnim tijelima nerijetko »pucale veze«. Odgovori administrativne prepiske, kažu, nisu mogli biti pozitvni jer ih slovo zakona još uvijek ne prepoznaje kao gluhoslijepe građane. Kako nisu kategorizirani, automatski su izuzeti i iz ostvarivanja značajnog broja socijalnih i drugih prava.

Posebice se to odnosi na povlastice od oslobađanja telefonske pretplate, popusta pri vožnjama vlakom, autobusom avionom ili pak, nekim carinskim povlasticama pri uvozu automobila. Kako su nam rekli, neka od njih mogli su ostvarivati kao članovi drugih udruga - slijepih ili gluhih.

Tako se nerijetko događalo da je jedno »pravo«isključivalo drugo. Osim toga nije se rješavalo ni osnovno pitanje stvarnog broja gluhoslijepih osoba u Hrvatskoj.

Prema riječima Sanje Tarczay predsjednice Udruge gluhoslijepih osoba »Dodir« »jedna od prvih zadaća bit će ta, da porade na priznavanju i definiranju pojma gluhosljepoće«. Potom će, kaže, uz stručnu potporu njihovih osvjedočenih prijatelja, zdravstvenih i eksperata s prava, sociologije odnosno defektologije »službenu definiciju«uvrstiti u Zakon o kategorizaciji invalida. Tek kad, za sada, pravno nepostojeće oštećenje uđe u zakonsku regulativu, gluhoslijepi se mogu nadati uvođenju znakovnog jezika u škole.

Snježana Rajačić

VIJESTI

Bez struje u ponedjeljak

Zbog radova na NN mreži u ponedjeljak 11. veljače struje neće imati od: 08.00 do 16.00 sati: sveti duh 27-31, 35-65, 26-62, Topnička 44, Kunišćak 6;

Od 08.00 do 14.00 sati: Andraševačka, Zagorska 19-21, 22-30, Orehovački ogranak, Žajina 8/1, 26-28, 5-13, 27, 29, Goljak 10a-30a, u Sesvetama: Kašinska 26-32, 42-58, 27-55, Kašinski odvojak, Zagorska, Cesarićeva;

Od 08.00 do 11.00 sati: Medpotoki 1 do kraja, 16 do kraja, Orešje 1-25c, 2-18, Dobrilovićeva, Šublinov vijenac, Šublinov breg 1-57, 20a-60, Lovački put, Biščanov put, Gospodarska 104 do kraja, 73 do kraja;

Od 09.00 do 14.00 sati: Dubašnička, II Loparska, Vrbnička;

Na području Elektre Klara struje neće imati od 8d o 15 sati u Hrašću: Cvetkovići, Pinturska, Hrašćanska 50-82, 61-85.

Bez struje u utorak

Zbog radova na NN mreži u utorak 12. veljače struje neće imati od: 08.00 do 16.00 sati: Sveti duh 27-31, 35-65, 26-62, Topnička 44, Kunišćak 6; od 08.00 do 14.00 sati: Andraševačka, Zagorska 19-21, 22-30, Orehovački ogranak, Žajina 23, Adžijina 20, Petračićeva 24, Goljak 2-30a, 1-45a, Zelengaj 1, Goljački ogranak, Kozarčeva 34-46a, 45-57, u Sesvetama: Kašinska 26-32, 42-58, 27-55, Kašinski odvojak, Zagorska, Cesarićeva; Na području Elektre Klara struje neće imati od 8-15 sati u Hrašću: Cvetkovići, Pinturska do 6, Hrašćanska 50-82, 61-85.

Izložba o Kvaternikovom trgu

U ponedjeljak, 11. veljače 2002., u 13.00 sati, u prizemlju zgrade Gradskog poglavarstva Grada Zagreba, Trg Stjepana Radića 1, bit će otvorena Izložba idejnog rješenja uređenja Kvaternikova trga, prvonagrađenog rada arhitekta Miroslava Genga.

Izložba će biti otvorena od 11. do 15. veljače 2002. godine.

Darovi za Valentinovo

Darovi za Valentinovo izrađivati će se u utorak i srijedu (12. i 13. veljače) od 18 sati u Kulturnom centru Dubrava (Dubrava 51a). Predviđeno je oslikavanje svile, kreiranje srca u origami tehnici te izrada ukrasa od fimo mase. Prijave i informacije na telefone 2910-487 i 2910-488.Ulaz je 15 kuna.

»Ljubav je slatka« u Esplanadi

»Ljubav je slatka« naziv je ovogodišnjeg Valentinova u Hotelu Esplanade Zagreb koji će u periodu od 11. do 14. veljače biti mjesto kulinarskih i slastičarskih događanja.

Hotel Esplanade, u istom je periodu i domaćin 7. zagrebačkog festivala slastica.

Za zaljubljene pripremljene su ljubavne slastice koje su, samo za ovu prigodu, pripremili majstori slastičarstva: »Slatki trenutak«, vrhunskog svjetskog majstora slastičarstva, Leonarda di Carla, »Ljubavna priča«, Harisa Salčinovića, umjetnika u slastičarstvu, »Piramida ljubavi«, Maida Sarajlića, šefa slastičarnice Hotela Esplanade Zagreb.

Obavijest ZET-a

Zbog radova na zamjeni vozne žice u Av. Dubrovnik, u noći s 11. na 12. veljače 2002. godine, umjesto tramvaja noćne linije broj 31, vozit će autobusi.

Skraćena linija za Jazbinu

Obavješćuju se cijenjeni korisnici autobusne linije 232 Dubrava – Jazbina da se od ponedjeljka, 11. veljače 2002. godine iza 08.00 sati, do završetka radova na izgradnji plinovoda u Ulici Jazbina koji se očekuje u četvrtak 28. veljače 2002. godine, linija skraćuje, te će prometovati na relaciji: Dubrava – Ulica Čret (kod ulaza u rasadnik »Zrinjevac«).

Fašnik u Tehničkom muzeju

Svaki grad ima svoj fašnik. Svaki je lijep, veseo i šašav, a Tehnički muzej u utorak, 12. veljače 2002. ugošćuje nekoliko stotina mališana iz zagrebačkih dječjih vratića. Bit će to prava fešta za oči i uši, parada pilota, vozača, vatrogasaca, konduktera i tramvajaca, semafora, znakova ali i visibaba, tratinčica i vještica i tko zna koga sve ne. Fašničko veselje počinje u 10 sati dolaskom prvih maškara.

Zagrebački spomenar

11. veljače

● 1853. godina: Održana »prva hrvatska domaća zabava« u »Dvorani« u Opatičkoj 18

po prvi put se javno plesalo hrvatsko i slavonsko kolo, a okupili se svi znameniti ljudi tog doba

● 1882. godina: U Zagrebu prvi put izvedena Verdijeva opera »Moć sudbine«

● 1914. godina: Umro Armin Pavić, povjesničar književnosti i profesor na Sveučilištu

Bio je i zastupnik u Saboru i pročelnik Odjela za bogoštovlje i nastavu.

● 1918. godina: Umro pisac i profesor dr. Petar Tomić

● 1929. godina: Umro pravnik dr. Stjepan Posilović, umirovljeni predsjednik »suda sedmorice«

● 1934. godina: Umro pravnik Adolf Mihalić. Bio je predsjednik osiguravajućeg društva »Dunav«, organizator masonskih loža i veliki meštar, te osnivač i predsjednik Hrvatskog sociološkog društva 1919.

● 1938. godina: Umro političar Ante Pavelić, zubar, predsjednik Starčevićeve stranke prava od 1917.

● 1961. godina: Urbanistički zavod grada najavljuje preseljenje Botaničkog vrta

● 1971. godina: Umro kontrabasist Milan Prosenik, solist Zagrebačke filharmonije

● 1979. godina: Umro slikar Vilko Gliha-Selan, jedan od utemeljitelja Centra za dječji crtež u Zagrebu i pokretača dječjeg lista »Radost«

● 1979. godina: Umro kazališni djelatnik Moric Danon, voditelj propagandnih odjela HNK

● 1981. godina: Umro Zdravo Dušak pijanist

● 1983. godina: Pod težinom snijega srušila se platana na Zrinjevcu na zgradu Suda i parkirane automobile

Rođeni

U bolnici Sestre milosrdnice djevojčicu su rodile Renata Lovričić, Ankica Šoštarić, Narcisa Komerički, Brigitte Berdin, Amira Jurković, Ivana Merkaš, Martina Bukovšćak i Mirjam Šek. Dječaka su rodile Anđela Čelar, Branka Barić, Ksenija Škrbina-Yammine, Mojca Rakar Keser, Štefica Vraneković, Ivana Miklić, Lidija Kupina Horvat, Irena Ilić, Zesnije Sylay, mirjana Javorić i Renata Naumovski.

U bolnici Sveti Duh djevojčicu su rodile Dragana Gabrek, Dubravka Ferenca, Dijana Palić i Smilja Matijević. Dječaka su rodile Margita Berc, Željka Tomić, Danijela Kozina, Koraljka Drobnjak, Jasna Divjak, Srećica Vugrin, Staša Ćeramilac, Renata Flajhar i Nadica Babić.

U Petrovoj bolnici djevojčicu su rodile Snježana Labrović, Dubravka Iveljić, Vlasta Crnković, Marijana Luketić, Ivanka Beljal, Tea Rabitski, Đurđica Arelić, Irena Pavelić, Mirjana Pecolaj, Sanja Krebus Božić, Irena Pavelić, Mirjana Pecolaj, Martina Laus Šošić, Mirjana Dokli, Dragana Houdek, Ivana Pribić, Darija Žura i Marijati Haffini. Dječaka su rodile Martina Đuras, Ružica Čerkez, Svetlana Vučetić, Marina Mandić, Zdravka Matić, Gordana Domin, Snježana Škacan, Suzana Dorčić, Vesna Plavšić, Ljiljana Jolić, Danijela Beković i Snježana Marković.

U bolnici Merkur djevojčicu su rodile Mirela Stančić, Danijela Šekerija, Blaženka Videc, Ana Reljić i Marijana Čivrag. Dječaka su rodile Anita Strugar, Nives Černulj i Anita Gašparić. **D.Ž.**

UMRLI

MIROGOJ - sprovodi 11. veljače
KATICA WEIGAND (82) umrla 7. 2., sprovod u 13.35; ZDENKO ZAGORAC (66) umro 6. 2., sprovod u 14.20; MARIJA MEDVED (89) umrla 6. 2., sprovod u 15.05; KATICA LADEŠIĆ (61) umrla 7. 2., sprovod u 15.50 sati.

MIROŠEVAC - sprovodi 11. veljače
MILKA HASAN (74) umrla 6. 2., sprovod u 11.15; VJEKOSLAV MAJCENIĆ (71) umro 7. 2., sprovod u 13.35; RUŽICA ŠKRGET (77) umrla 7. 2. sprovod u 14.20; IVAN RADNIĆ (65) umro 7. 2., sprovod u 15.05; STJEPAN ROGAR (62) umro 6. 2., sprovod u 15.50 sati.

KREMATORIJ - ispraćaji 11. veljače
MILKA ŠVEC (81) umrla 7. 2., ispraćaj u 10.30; STANISLAVA GOVEDARICA (70) umrla 7. 2., ispraćaj u 11.20; JULIJANA BALON (85) umrla 6. 2., ispraćaj u 12.10; ĐURĐICA PAŽIN (63) umrla 8. 2., ispraćaj u 12.30; VESNA MAŠTROVIĆ (77) umrla 6. 2., ispraćaj u 13.00; HANJA BOŠKOVIĆ (95) umrla 7. 2., ispraćaj u 13.20; DANICA TONKOVIĆ (87) umrla 6. 2., ispraćaj u 14.10; ĐURO DUGAC (53) umro 6. 2., ispraćaj u 14.10; ANICA ROMICH (74) umrla 6. 2., ispraćaj u 14.20 sati.